

CAMPANIA MILITARĂ A ROMÂNIEI ÎN BULGARIA (1913)

Cătălin NEGOIȚĂ

Cuvinte cheie: România, Bulgaria, campania din 1913, Tratatul de la București

Începutul secolului XX este marcat de amplificarea tensiunilor și contradicțiilor dintre marile puteri ale lumii, acestea antrenând, în atitudinea lor belicoasă, și micile state apărute relativ recent pe harta politică a Europei. Problema moștenirii otomane, care preocupa cancelariile principalelor capitale, va fi în cele din urmă rezolvată extrem de pragmatic de către statele balcanice.

În anii 1912 și 1913, în peninsula ocupată, vreme de secole, de Semilună, au avut loc două războaie, care au reșezat dramatic, datorită modului barbar, harta politică a Balcanilor. Imperiul Otoman aproape că a fost eliminat din Europa, însă plecarea turcilor a lăsat un „măr otrăvit” în Macedonia.

Bătălia pentru această regiune a înveninat relațiile dintre aliații din prima conflagrație balcanică: Grecia, Serbia, Bulgaria și Muntenegru, iar rezultatul a fost unul surprinzător. Foștii aliați s-au războit între ei, în urma unui gest politic absurd al bulgarilor. Schimbarea echilibrului de forțe în Balcani a fost percepută de diplomația românească ca un pericol la propria linie politică, astfel că Bucureștiul, deși nu a participat la primul război balcanic, a solicitat compensații teritoriale din partea Bulgariei. Cum Sofia ezita să dea un răspuns ferm la această chestiune, o întâlnire a reprezentanților marilor puteri, la Sankt Petersburg, s-a soldat cu semnarea unui protocol, care oferea Silistra României. Între timp însă, Bulgaria ataca foștii aliați, fără declarație prealabilă de război, iar Serbia și Grecia solicitau ajutorul militar al Bucureștiului.

Acesta a răspuns prompt, încântat de ideea de a recupera întreaga Dobroge, care fusese României oferită și apoi luată, înaintea Congresului de pace de la Berlin, din anul 1878. Armata română va defila prin Bulgaria, aproape fără să tragă vreun foc de armă, incidentele semnalate fiind insignifiante. Nu bulgarii vor fi inamicii armatei noastre, ci holera, care va ucide mii de soldați.

Atacată din toate părțile, Bulgaria va capitula și va fi silită să semneze Tratatul de la București, din august 1913. România primea Cadrilaterul, o compensație palidă pe lângă abandonarea vlahilor balcanici, lăsați la voia statelor succesorale Imperiului Otoman. Aromânii și meglenoromânii vor fi, în mare parte, asimilați, iar regiunea cucerită, fără luptă, în 1913, va fi pierdută, tot fără luptă, în anul 1940.